

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

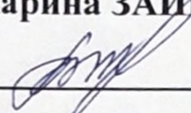
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ І МУЗЕЙНО-
ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньо-професійної
програми

доц. Марина ЗАЙЦЕВА

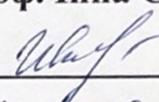


25 серпня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з навчальної роботи

проф. Інна СТАШЕВСЬКА



27 08 2020 р.

Силабус

навчальної дисципліни

«ІСТОРІЯ ТУРИЗМУ»

Освітньо-професійна програма — Туризмознавство

Спеціальність — 242 Туризм

Галузь знань — 24 Сфера обслуговування

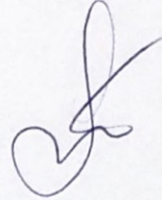
Ступінь вищої освіти – бакалавр

Харків - 2020

Силабус склав: кандидат історичних наук, доцент кафедри Туристичного бізнесу Фомін Михайло Володимирович

Силабус затверджено на засіданні кафедри туристичного бізнесу, протокол № 2 від «25» серпня 2020 р.

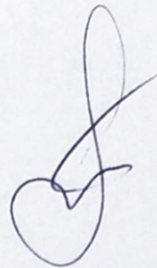
Завідувач кафедри туристичного бізнесу,
доктор культурології, доцент



Любов БОЖКО

Силабус затверджено на засіданні групи забезпечення спеціальності «туризм», протокол № 1 від «25» серпня 2020 р.

Голова групи забезпечення
доктор культурології, доцент



Любов БОЖКО

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Історія туризму
2	Викладач	Фомін Михайло Володимирович
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	fomin_mv@ukr.net mykhailo_fomin@xdak.ukr.education
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
5	Рік підготовки	1
6	Семестр	1
7	Лекції (год.)	20
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	20
9	Самостійна робота (год.)	80
10	Індивідуальна робота (год.)	—
11	Кількість кредитів	4
12	Загальна кількість годин	120
13	Види поточного контролю	поточне опитування, контрольні тестування, реферати, доповіді
14	Вид підсумкового контролю	Іспит

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Історія туризму» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму 242 «Туризм». Дисципліна є обов'язковим освітнім компонентом, що вивчається в першому семестрі в перший рік підготовки бакалаврів з туризму. Загальна кількість кредитів - 4. Кількість аудиторних годин – 40.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити: базові знання з дисциплін гуманітарного циклу, а також дисципліни природно-наукової, загальноекономічної та правової підготовки. Постреквізити: продовжують вивчення даного предмету дисципліни: «Рекреаційні комплекси світу», «Туристичне країнознавство», «Туристичні ресурси України», «Організація екскурсійної діяльності».

2.3. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів знань про основні етапи формування туристичної галузі, їх зв'язок з історичними подіями, розвитком науки і техніки, суспільними процесами.

2.4. Завдання вивчення дисципліни

Головні завдання дисципліни:

- сформулювати у студента уявлення про основні етапи формування індустрії подорожей, інфраструктури, розвитку транспорту та формування туризму;
- сформувати розуміння закономірностей формування, розвитку та функціонування туризму, його зв'язок з розвитком науки і техніки, соціальними, економічними політичними процесами;
- сформувати знання про сучасний стан і розвиток туризму в світі та Україні, основні тенденції розвитку туризму в XXI столітті;
- сформувати навички навчально-дослідницької діяльності, роботи у малих групах, дискусії.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

Інтегральна компетентність	Здатність комплексно розв'язувати складні професійні проблеми та практичні завдання у сфері туризму як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності	ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово ЗК11 Здатність спілкуватися іноземною мовою ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно
Спеціальні (фахові) компетентності	ФК1.Знання і розуміння предметної області своєї професії та специфіки професійної діяльності ФК4. Здатність орієнтуватись в організації туристично-рекреаційного простору, аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління ФК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів ФК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі

	позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці
--	--

2.6. Результати навчання

Когнітивна (пізнавальна сфера)	ПРН5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
Афективна (емоційна) сфера	ПРН11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності. ПРН12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг. ПРН14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття. ПРН15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань
Психомоторна сфера	ПРН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері. ПРН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях. ПРН20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не відпрацювання студентом усіх передбачених навчальним планом занять, до екзамену він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання студент та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході семінарських занять, контрольних роботах, на іспиті.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами.

4. Програма навчальної дисципліни

Тематика курсу					
Тема, план лекції	Форма заняття	Літера тура	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема 1. Предмет і завдання курсу «Історія туризму»</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Сутність туризму та його місце у розвитку суспільства. 2.Історія туризму як предмет вивчення. 3.Походження терміну «туризм». 4.Види туризму. 5.Джерела з історії туризму. 6.Періодизація історії туризму. 7.Сутність туризму та його місце в розвитку суспільства 	Лекція, практичне (семінарське) заняття	1-7	4	6 балів	
<p>Тема 2. Подорожі в Стародавньому світі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Пересування первісних людей 2.Основні види подорожей у державах Стародавнього світу 3.Соціальний склад стародавніх мандрівників 4.Особливості транспорту та інфраструктури 5.Подорожування в державах Стародавнього Сходу 6.Подорожування в Стародавній Греції 7.Подорожування в Стародавньому Римі 	Лекція, практичне (семінарське) заняття	1-7	4	6 балів	
<p>Тема 3 Організація подорожей у Середні віки. Середньовічне паломництво і хрестові походи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Епоха Середньовіччя та її місце в історії мандрівництва. Основні мотиви та види подорожей у Середні віки. 2.Соціальний склад середньовічних мандрівників. 3.Особливості транспорту, засобів розміщення та харчування в Середні віки. 4.Паломництво як основна форма середньовічних мандрівок. 5.Причини хрестових походів. 6.Початок хрестоносного руху. Перші хрестові походи. 7.Завершення і значення хрестових походів. 	Лекція, практичне (семінарське) заняття	1-7, 8, 9	4	6 балів	
<p>Тема 4. Непаломницькі подорожі в Середні віки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Вплив військових експедицій на розвиток середньовічних подорожей 2.Торгівля і морські подорожі 3.Торгово-колонізаційні експедиції й завоювання вікінгів 	Лекція, практичне (семінарське) заняття	1-7, 8, 9	4	6 балів	

<p>4.Морська торгівля Ганзи та військово-колонізаційний «Натиск на Схід» 5.Лікувальний та освітній туризм 6.Великі мандрівники Сходу 7.Європейські мандрівники-дипломати 8.Подорожі в Київській Русі 9. Особливості руських подорожей у період монголо-татарського ярма</p>					
<p>Тема 5. Великі географічні відкриття 1.Передумови та причини Великих географічних відкриттів 2.Початок Великих географічних відкриттів. Експедиції португальців 3.Плавання Христофора Колумба і Фернана Магеллана 4.Дослідження і завоювання іспанськими конкістадорами Нового Світу 5.Відкриття голландців, англійців, французів, росіян 6.Україна у XV — першій половині XVII ст. та її місце в історії подорожей 7.Наслідки Великих географічних відкриттів</p>	<p>Лекція, практичне (семінарське) заняття</p>	<p>1-7, 9</p>	<p>4</p>	<p>6 балів</p>	
<p>Тема 6. Подорожі в епоху Просвітництва 1.Місце епохи Просвітництва в історії подорожей. Основні мотиви та види подорожей другої половини XVII—XVIII ст. 2.Соціальний склад мандрівників епохи Просвітництва 3.Дороги, транспорт, пункти розміщення і харчування 4.Розвиток лікувального туризму й курортної справи доби Просвітництва 5.Розширення зв'язків Європи з іншими континентами. Колоніальна політика європейських країн 6.Видатні мандрівники Західної Європи 7.Розвиток подорожей в Росії. Російські експедиції епохи Просвітництва 8.Особливості туризму в українських землях. Подорожі великих українських учених XVIII ст. 9.Місце епохи Просвітництва в історії туризму. Основні мотиви та види подорожей другої половини XVII—XVIII ст.</p>	<p>Лекція, практичне (семінарське) заняття</p>	<p>1-7</p>	<p>6</p>	<p>9 балів</p>	
<p>Тема 7. Розвиток туризму у XIX - на початку XX ст. 1.Туризм як нове явище суспільного життя 2.Види туризму</p>	<p>Лекція, практичне (семінарське) заняття</p>	<p>1-7</p>	<p>6</p>	<p>9 балів</p>	

3.Мотивація мандрівників 4.Розвиток транспорту 5.Еволюція готельного господарства 6.Видатні мандрівники 7.Туризм у Російській імперії та на українських теренах					
Тема 8. Туризм в перш. пол. ХХ ст. 1.Розвиток туризму напередодні та під час Першої світової війни 2.Туризм у міжвоєнний період 3.Міжнародні туристичні організації 4.Розвиток туризму у Другій світовій війні 5.Розвиток транспорту 6.Розвиток готельної інфраструктури 7.Розвиток туризму в СРСР та на українських теренах 8.Розвиток туризму напередодні та під час Першої світової війни	Лекція, практичне (семінарське) заняття	1-7	4	6 балів	
Тема 9. Розвиток масового туризму у 1945-1991 рр 1.Особливості розвитку туризму 2.Міжнародні туристичні організації 3.Розвиток транспорту 4.Розвиток готельно-ресторанної індустрії 5.Видатні мандрівники 6.Розвиток туризму в СРСР та УРСР	Лекція, практичне (семінарське) заняття	1-7	4	6 балів	
Тема 10. Туризм в ХХІ ст. 1. Розвиток туризму на початку ХХІ с. 2. Нові напрями і види туризму 3. Стан туристичної галузі сьогодні 4. Перспективні напрями розвитку туризму 5. Стан та перспективи розвитку Туризму в Україні 6. Вплив політичних, економічних, соціальних процесів на стан та розвиток туристичної галузі 7. Туризм в епоху пандемії		1-7			
Разом			40	60	

5. Тематика семінарських занять

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Історія туризму»

План

1. Сутність туризму та його місце у розвитку суспільства.
2. Історія туризму як предмет вивчення.
3. Походження терміну «туризм».
4. Види туризму.
5. Джерела з історії туризму.
6. Періодизація історії туризму.
7. Сутність туризму та його місце в розвитку суспільства

Контрольні запитання

1. Яке місце належить туризму в сучасному суспільстві?
2. Що вивчає історія туризму? Що є її об'єктом та предметом?
 1. Знання яких суміжних наук використовує історія туризму?
4. Як виник термін «туризм»?
5. Хто вперше запропонував повне визначення туризму?
6. Наведіть сучасне визначення термінів «туризм», «турист», «туристичний продукт», подане в Законі України «Про туризм».
7. Дайте визначення понять курсу історії туризму «подорож» і «паломництво».
- Н. Які види туризму ви знаєте?
9. Що належить до джерел з історії туризму?
10. На які етапи поділяється історія туризму?
11. Які періоди розрізняють на першому етапі історії туризму?
12. На які періоди поділяється другий етап історії туризму?

Тема 2. Подорожі в Стародавньому світі

План

1. Пересування первісних людей
2. Основні види подорожей у державах Стародавнього світу
3. Соціальний склад стародавніх мандрівників
4. Особливості транспорту та інфраструктури
5. Подорожування в державах Стародавнього Сходу
6. Подорожування в Стародавній Греції
7. Подорожування в Стародавньому Римі

Контрольні запитання

1. Що стало причинами подорожей первісних людей?
2. Які найбільш масові міграції здійснили первісні люди?
3. За допомогою чого первісні люди долали відстані?
4. Як позначалося на міграційних процесах збільшення населення Землі й так звана «неолітична революція»?
5. Як впливали на розвиток подорожей нові шлюбні відносини, релігійні вірування й військові зіткнення?
6. Як виникнення перших держав позначилося на інтенсивності подорожей стародавніх людей? Якими були види подорожей у стародавніх державах?
7. Представники яких соціальних верств зазвичай подорожували в стародавніх державах?
8. Яким у стародавніх державах був річковий, морський і сухопутний транспорт?
9. Якими були дороги в стародавніх державах?
10. Якими були засоби розміщення і харчування туристів Стародавнього світу?
11. Як завойовницькі походи впливали на переміщення людей?

12. Чому критяни й фінікійці вважалися в давнину найкращими морськими мандрівниками?
13. Які подорожі здійснювали стародавні єгиптяни?
14. Які загальні риси притаманні подорожам жителів Стародавньої Індії та Китаю? Які відомі мандрівники і досягнення прославили стародавній Китай?
15. Що слід розуміти під античними подорожами? Як географічне положення Греції сприяло розвитку подорожей стародавніх греків?
16. Які міфи, літературні та наукові праці стародавніх греків мають цінність як джерела з історії туризму?
17. Яку роль в історії подорожей відіграла грецька колонізація?
18. Які традиції гостинності існували в греків?
19. Чи можна стверджувати, що стародавня Греція є батьківщиною спортивного туризму?
20. Як розвивалися в Греції паломництво і лікувальний туризм?
21. Як у греків виникла музейна справа?
22. Які знамениті подорожі здійснили грецькі мореплавці?
23. Досягнення яких народів вплинули на організацію подорожей у римлян?
24. Як відображено історію подорожей у римських міфах?
25. Що полегшувало римлянам їхні подорожі?
26. Чи можна стверджувати, що в стародавніх римлян набув поширення освітній, лікувально-оздоровчий і спортивний туризм?
27. Які відомі подорожі здійснювали в римську епоху?
28. Як розвивалося паломництво в Римській державі?

Тема 3 Організація подорожей у Середні віки. Середньовічне паломництво і хрестові походи

План

1. Епоха Середньовіччя та її місце в історії мандрівництва. Основні мотиви та види подорожей у Середні віки.
2. Соціальний склад середньовічних мандрівників.
3. Особливості транспорту, засобів розміщення та харчування в Середні віки.
4. Паломництво як основна форма середньовічних мандрівок.
5. Причини хрестових походів.
6. Початок хрестоносного руху. Перші хрестові походи.
7. Завершення і значення хрестових походів.

Контрольні запитання

1. З чого починається епоха середньовічних мандрівок?
2. Якими були види подорожей у період Середньовіччя?
3. Яким був соціальний склад середньовічних мандрівників?
4. Як розвивався морський транспорт у Середні віки?
5. Яким у Середні віки був сухопутний транспорт?
6. Якими були середньовічні дороги?
7. Якими були засоби розміщення середньовічних мандрівників?
8. Чому в Середні віки основною формою подорожей стало паломництво?
9. Як діяльність місіонерів християнства сприяла розширенню географії паломництва?
10. Що таке хрестові походи?
11. Які були причини хрестових походів?
12. Що стало приводом до хрестових походів?
13. Скільки всього було хрестових походів? Як починався хрестоносний рух?
14. Чим хрестові походи XII ст. відрізняються від першого походу?
15. Чому четвертий хрестовий похід вважається найскандальнішим?
16. Чому настав занепад хрестоносного руху?

17. Який вплив справили хрестові походи на європейців та їх подорожі?

Тема 4. Непаломницькі подорожі в Середні віки

План

1. Вплив військових експедицій на розвиток середньовічних подорожей
2. Торгівля і морські подорожі
3. Торгово-колонізаційні експедиції й завоювання вікінгів
4. Морська торгівля Ганзи та військово-колонізаційний «Натиск на Схід»
5. Лікувальний та освітній туризм
6. Великі мандрівники Сходу
7. Європейські мандрівники-дипломати
8. Подорожі в Київській Русі
9. Особливості руських подорожей у період монголо-татарського ярма

Контрольні запитання

1. Як військові експедиції в Середні віки сприяли розвитку подорожей?
2. Як торгівля в Середні віки сприяла розвитку подорожей?
3. Яку роль в історії середньовічних подорожей відіграли вікінги?
4. Які найважливіші географічні відкриття здійснили вікінги?
5. Чому подальший розвиток мореплавання і торгівлі в Північній Європі пов'язаний із діяльністю Ганзи?
6. Як колонізація стимулювала розвиток подорожей у Середні віки?
7. Як у Середні віки подорожували з метою лікування?
8. Яку Середні віки здійснювали «подорожі за знаннями»?
9. Чому поява європейських університетів стимулювала подорожі за знаннями?
10. Чим «науковий туризм» у Візантії та на Сході відрізнявся від західноєвропейського?
11. Який внесок в історію подорожей зробили середньовічні араби?
12. Які відомі подорожі в Середні віки зробили європейці?
13. Чому найвідомішим європейським середньовічним мандрівником вважається Марко Поло?
14. Яке місце в історії подорожей посідає Київська Русь?
15. Як вплинуло прийняття християнства на подорожі в Київській Русі?
16. Як змінилися подорожі на Русі в період монголо-татарського ярма?

Тема 5. Великі географічні відкриття

План

1. Передумови та причини Великих географічних відкриттів
2. Початок Великих географічних відкриттів. Експедиції португальців
3. Плавання Христофора Колумба і Фернана Магеллана
4. Дослідження і завоювання іспанськими конкістадорами Нового Світу
5. Відкриття голландців, англійців, французів, росіян
6. Україна у XV — першій половині XVII ст. та її місце в історії подорожей
7. Наслідки Великих географічних відкриттів

Контрольні запитання

1. Яке значення в історії подорожей належить Великим Географічним відкриттям?
2. Які причини зумовили Великі географічні відкриття?
3. Представники яких суспільних груп брали найактивнішу участь у Великих географічних відкриттях?
4. Як удосконалювалися транспортні засоби напередодні і під час Великих географічних відкриттів?
5. Які науково-теоретичні положення підштовхнули європейців до Великих Географічних

відкриттів?

6. На які періоди поділяється історія Великих географічних відкриттів?
7. Чому Португалія першою з європейських країн здійснила далекі заморські подорожі?
8. Чим на виклики Португалії відповідала Іспанія?
9. Які плавання здійснив Христофор Колумб й в чому полягає їх значення?
10. На честь кого назвали Америку?
11. Як іспанці та португальці подолали колоніальні протиріччя?
12. Як іспанці втілили ідею першого навколосвітнього плавання?
13. Як іспанські конкістадори завойовували та освоювали Новий Світ?
14. Які географічні відкриття зробили в цей період голландці?
15. Які географічні відкриття зробили в цей період англійці та французи?
16. Які географічні відкриття зробили в цей період росіяни?
17. Яке місце в історії туризму кінця XV ст. — першої половини XVII ст. посідала Україна?
18. Якими були наслідки Великих географічних відкриттів?

Теми доповідей:

1. Світ на передодні ВГВ. Морські подорожі у 14-15 ст.
2. Причини ВГВ.
3. Наслідки ВГВ.
4. Бартоломеу Діаш Відкриття морського шляху в Індійський океан уздовж узбережжя Африки
5. Христофор Колумб Відкриття нового материка - Америки
6. Джон Кабот Початок пошуків північного шляху до Індії. Відкриття протоки Лабрадор
7. Васко да Гама Відкриття морського шляху до Індії
8. Педру Карбальо Відкриття Бразилії
9. Васко Нуньєс Бальбоа Перетин Панамського перешийка і відкриття Тихого океану
10. Фернан Магеллан Перше в світі кругосвітню подорож
11. Абель Тасман Відкриття Австралії і Нової Зеландії
12. Семен Дежнев і Федот Попов Відкриття протоки між Азією і Північною Америкою
13. Арабські мандрівники у Середні віки
14. Китайські мандрівники у Середні віки
15. Японські мандрівники у Середні віки

Тема 6. Подорожі в епоху Просвітництва

План

1. Місце епохи Просвітництва в історії подорожей. Основні мотиви та види подорожей другої половини XVII—XVIII ст.
2. Соціальний склад мандрівників епохи Просвітництва
3. Дороги, транспорт, пункти розміщення і харчування
4. Розвиток лікувального туризму й курортної справи доби Просвітництва
5. Розширення зв'язків Європи з іншими континентами. Колоніальна політика європейських країн
6. Видатні мандрівники Західної Європи
7. Розвиток подорожей в Росії. Російські експедиції епохи Просвітництва
8. Особливості туризму в українських землях. Подорожі великих українських учених XVIII ст.
9. Місце епохи Просвітництва в історії туризму. Основні мотиви та види подорожей другої половини XVII—XVIII ст.

Контрольні запитання

1. Чому епоха Просвітництва вважається особливим періодом в історії подорожей?
2. Якими були основні види подорожей епохи Просвітництва?
3. Чому в епоху Просвітництва туризм залишався недоступним для більшості населення?
4. Якими були дороги доби Просвітництва?
5. Яким був наземний транспорт доби Просвітництва?
6. Яким був водний транспорт доби Просвітництва?
7. Яким був повітряний транспорт доби Просвітництва?
8. Якими були засоби розміщення та харчування мандрівників епохи Просвітництва?
9. Якими були лікувальний туризм та курортна справа?
10. Чому геополітичні зміни суттєво впливали на напрямки подорожей епохи Просвітництва?
11. Які видатні плавання та географічні відкриття зробили англійські мореплавці?
12. Які подорожі в період Просвітництва здійснили французи?
13. Які подорожі в епоху Просвітництва здійснювали внутрішніми регіонами Америки, Африки, Азії?
14. Яке місце в історії подорожей епохи Просвітництва належало Росії?
15. Який внесок у вивчення незвіданих частин Землі зробили мандрівники Росії?
16. Як в епоху Просвітництва розвивалася туристична діяльність в Україні?

Тема 7. Розвиток туризму у XIX - на початку XX ст.

План

1. Туризм як нове явище суспільного життя
2. Види туризму
3. Мотивація мандрівників
4. Розвиток транспорту
5. Еволюція готельного господарства
6. Видатні мандрівники
7. Туризм у Російській імперії та на українських теренах

Теми доповідей

1. Мандрівники кін. 18 – поч. 19 ст.
2. Туризм як нове явище у суспільстві
3. Подорожі та відкриття в Африці, Америці та Азії в 19 ст.
4. Дослідження Океанії
5. Мотивації подорожей
6. Розвиток науки техніки та транспорту
7. Розвиток індустрії гостинності (готелів, ресторанів)
8. Видатні мандрівники
9. Видатні мандрівники українці
10. напрями туризму що сформувалися в 19 ст.

Контрольні запитання

1. Як промисловий переворот позначився на розвитку туризму?
2. Назвіть нові види транспорту та визначте їх вплив на характер і способи пересування людей.
3. Чи можна сказати, що в XIX ст. з'явилася мода на туризм?
4. Що ви знаєте про бюро Т. Кука? Чи був він піонером у цій справі?
5. Яку роль відіграла періодична преса для розвитку туризму?

6. Чому туризм у XIX ст. прийнято вважати соціальним явищем?
7. Яких відомих мандрівників XIX ст. ви знаєте?
8. Як відбувалося освоєння туристами Африки, Індії, Австралії у XIX ст.?
9. Як розвивався туризм у Російській імперії в XIX ст.? Назвіть особливості розвитку туризму в імперії в цей час.
10. Які перешкоди для розвитку масового туризму існували у світі та в Російській імперії?
11. Які туристичні регіони у світі та в Російській імперії у XIX ст. ви знаєте? Чому вони стали популярними?
12. Чому ми можемо повчитися в майстрів готельної справи XIX ст.?
13. Які стандарти готельного бізнесу існували на початку XX ст.?
14. Що таке екскурсійна справа? Коли вона зародилася?
15. Назвіть основні курортні зони світу наприкінці XIX — на початку XX ст.
16. Назвіть шляхи та форми розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Європі та світі наприкінці XIX — на початку XX ст.
17. Опишіть процес формування світових мереж готелів наприкінці XIX — на початку XX ст.

Тема 8. Туризм в перш. пол. XX ст.

План

1. Розвиток туризму напередодні та під час Першої світової війни
2. Туризм у міжвоєнний період
3. Міжнародні туристичні організації
4. Розвиток туризму у Другій світовій війні
5. Розвиток транспорту
6. Розвиток готельної інфраструктури
7. Розвиток туризму в СРСР та на українських теренах
8. Розвиток туризму напередодні та під час Першої світової війни

Контрольні запитання

1. Назвіть основні міжнародні туристичні організації та схарактеризуйте їх роль у розвитку туристичної індустрії.
2. Дайте визначення поняття «соціальний туризм».
3. Якими були основні особливості розвитку туризму в СРСР?
4. Визначте специфіку в'їзного та виїзного туризму в радянський період.
5. Які основні завдання виконував «Інтурист» у передвоєнні роки?
6. Визначте організаційну специфіку молодіжного туризму в СРСР?
7. Як Перша світова війна вплинула на розвиток туризму в Європі?
8. Яких змін зазнав міжнародний туризм під час Другої світової війни?
9. Які зрушення в розвитку транспорту були в період між двома світовими війнами?
10. Що таке «пролетарський туризм»?

Теми доповідей

1. Європейський туризм на початку XX ст. «відпочинок на водах»
2. Європейський туризм на початку XX ст. «гірські походи»
3. Європейський туризм на початку XX ст. морські подорожі
4. Туризм у США в період проспереті (1918-1929) та у 30-і рр.
5. Розвиток транспорту та розвитку туризму в міжвоєнний період
6. Туризм во Франції в міжвоєнний період
7. Туризм в Британії в міжвоєнний період
8. Соціальний туризм в міжвоєнний період
9. Екзотичний туризм в міжвоєнний період

10. Розвиток готельної справи в міжвоєнний період
11. Розвиток туризму в СРСР та УРСР
12. Скаутінг та піонери, активний дитячий оздоровчий туризм
13. Пролетарський туризм

Тема 9. Розвиток масового туризму у 1945-1991 рр

План

1. Особливості розвитку туризму
2. Міжнародні туристичні організації
3. Розвиток транспорту
4. Розвиток готельно-ресторанної індустрії
5. Видатні мандрівники
6. Розвиток туризму в СРСР та УРСР

Контрольні питання

1. Визначте основні тенденції, які характеризували розвиток туризму у другій половині ХХ ст.
2. Які чинники вплинули на стрімкий розвиток туризму у другій половині ХХ ст.?
3. Дайте характеристику особливостям розвитку міжнародного туризму в країнах соціалістичного табору в 1960—1980 рр.
4. Назвіть головні туристичні центри другої половини ХХ ст.
5. Розкажіть про історію створення ВТО.

Теми рефератів та доповідей

1. Розвиток транспорту після Другої світової війни
2. Нові напрями туризму, що виникли після Другої світової війни
3. ЮНЕСКО та розвиток культурного туризму
4. Роль ЮНВТО в розвитку світового туризму
5. Об'єднання Європи та розвиток Європейського туризму
6. Виникнення нових напрямів туризму в ХХ ст.
7. Південно – Східна Азія як новий напрям розвитку туризму
8. Історія розвитку туризму в Туреччині
9. Історія розвитку туризму в Єгипті
10. Історія розвитку туризму в Болгарії
11. Історія розвитку туризму на Середземному морі
12. Туризм на теренах СРСР. Головні туристичні дестинації.
13. Міжнародний туризм в СРСР, в'їзний.
14. Міжнародний туризм в СРСР виїзний
15. Туризм на території УРСР
16. Розвиток курортної справи в СРСР та УРСР
17. Дитячий туризм в СРСР
18. Культурний туризм в СРСР
19. Спортивний туризм в СРСР
20. Роль професійних спілок в розвитку туризму в СРСР
21. Видатні мандрівники другої половини ХХ ст.
22. Фернан Наварро та його подорожі

Тема 10. Туризм в ХХІ ст.

План

1. Розвиток туризму на початку ХХІ с.
2. Нові напрями і види туризму
3. Стан туристичної галузі сьогодні

4. Перспективні напрями розвитку туризму
5. Стан та перспективи розвитку Туризму в Україні
6. Вплив політичних, економічних, соціальних процесів на стан та розвиток туристичної галузі
7. Туризм в епоху пандемії

Питання для дискусії

1. Подорожі сьогодні: туристичний бізнес чи пошук пригод? Чому люди вирушають у подорож сьогодні.
 2. Як ви бачите світ після карантину: люди ізолюються в оселях чи повернуться до подорожей?
 3. Які перспективи розвитку туристичного бізнесу та подорожей через 3 місяці, через рік, через п'ять?
 4. Які напрями туризму були найпопулярніші до лютого 2020 р., сьогодні, та які будуть популярні у майбутньому?
 5. Подорожі це розкіш чи доступна опція для бажаючих?
Та окреме питання... популяризація, пропаганда, чи щось інше... подорожі в СМІ, кінематографі, літературі
- Сподіваюсь на обговорення та живу дискусію

6. Самостійна робота

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1	Подорожі в Стародавньому Світі. Стародавній Схід.	8
2	Подорожі в Стародавньому Світі. Греція та Рим.	8
3	Подорожі в Середні віки	8
4	Подорожі в пізньому Середньовіччі	8
5	Великі географічні відкриття	8
6	Подорожі в епоху Просвітництва	8
7	Формування туризму як галузі в ХІХ – поч. ХХ ст.	8
8	Туризм в між воєнний період (1920-1939 рр.)	8
9	Масовий туризм другої половини ХХ ст.	8
10	Туризм в ХХІ ст. Стан та перспективи розвитку туристичної галузі сьогодні.	8
Разом:		80

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю: опитування, тестові завдання, доповіді, реферати, творчі завдання

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Рекреалогія” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Для екзамену

Змістовий модуль 1 Теми 1-6	Змістовий модуль 2 Теми 7-10	Підсумковий контроль (екзамен)
40%	20%	40%
8 тиждень	16 тиждень	Екзаменаційна сесія

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Опорні конспекти лекцій;	1-10
2.	Навчальні посібники; Кейси	1-10
3.	Силабус;	1-10
4.	Збірка тестових і контрольних завдань для поточного оцінювання навчальних досягнень студентів;	1-10
5.	Засоби підсумкового контролю (комплект тестових завдань для підсумкового контролю)	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Абрамов В. В., Тонкошкур М. В. Історія туризму. Харків, 2010.
2. Грачєв Ю. Г. Рыцарство в средневековой Европе. Киев, 2006.
3. Єрмаченко В. Є, Іващенко Ю. Ю, Котельникова Ю. М. Історія туризму. Харків, 2007.
4. Закон України «Про туризм» від 19.09.95 №324/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 31. Ст. 241. С. 705—717.
5. Закон України «Про туризм» від 19.10.2010. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 11. Ст. 69.
6. Остапчук В. В., Коваль П. Ф, Андреева Г. П. Історія туризму: навч. посібник. Ніжин, 2008.
7. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: Збірник нормативно-правових актів / під заг. ред. проф. В. К. Федорченка. Київ, 2002.

8. Сандуляк І. Г. З історії становлення туризму : подорожі та відпочинок в античному світі (ІІ. Рим) // Питання стародавньої та середньовічної історії, археології й етнології. Чернівці, 2008. Т. 2 (26).
9. Сандуляк І. Г. Подорожі у стародавньому світі: витоки та формування туристичної традиції // І_АйКЕАІ. Античний мир и Средние века. Харків, 2017.
10. Устименко Л. М. Афанасьев І. Ю. Історія туризму. Київ, 2005.
11. Федорченко В. К., Дьорова Т. А. Історія туризму в Україні. Київ, 2002.
12. Шаповал Г. Ф. История туризма. Минск, 2004.

Допоміжна література:

13. Лиман С. И. Идеи в латах: Запад или Восток? Средневековье в оценках медиевистов Украины (1804 — первая половина 1880-х гг.). Харьков, 2009.
14. Лиман С. И. Крестonosцы и Византия: железом по мрамору. История противостояния и её отражение в творчестве В. К. Надлера. «Византийская мозаика». Харьков, 2017. Вып. 5.
15. Подалаяк Н. Г. Могутня Ганза. Комерційний простір, міське життя і дипломатія XII—XVII ст. Киев, 2009.
16. Сорочан С. Б. Византия. Парадигмы быта, сознания и культуры: учебное пособие. Харьков, 2011.
17. Baranowski Sh., Furlough E. introduction. Being elsewhere: tourism, consumer culture, and identity in Modern Europe and North America ed. Baranowski and Furlough. Ann Arbor, 2001.
18. Gyr U. The History of Tourism: Structures on the Path to Modernity <http://ieg-ego.eu/en/threads/europe-on-the-road/the-history-of-tourism>
19. Me. Reynolds L. The Prerevolutionary Russian Tourist: Commercialization in the Nineteenth Century. Tourism. The Russian and East European tourist under capitalism and socialism. Ithaka and London, Cornell University Press, 2006. Pp. 17-42
20. Stainton H. The history of tourism <https://tourismteacher.com/history-of-tourism-2/#0-the-history-of-tourism-ancient-times->
21. The History Of Tourism And Its Development <https://zizuhotel.ru/en/tailand/istoriya-vozniknoveniya-turizma-i-ego-razvitie-kak-poyavilsya-group-travel/>
22. Westwood. The Age of steam : The Locomotives, the Railroads, and Their Legacy. Thunder Bay: Prospero book, 2000. 256 p.

Інтернет-ресурси:

23. БД Освіта. ua. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/psychology>.
24. Бібліотека Харківської державної академії культури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
25. Все про туризм - туристична бібліотека. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tourlib.net/ua.htm>
26. Електронні підручники онлайн «Туризм». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fs.onu.edu.ua/clients/client11/web11/pdf/bib/tourism_books.pdf
27. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua/news/zak>
28. Наукова періодика України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334>.
29. Сайт Наукової бібліотеки СНУ ім. В. Даля «Туризм». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.snu.edu.ua/index/turizm/0-129>